

Nowe władze i ich zakres działania,

Według nowego statutu organicznego.

(Ciąg dalszy. Obacz Nr. 46, 47, 48, 49, 50, 51, 55, 56, 57, 61 i 62 Dodat. tyg.).

14. Do tego urzędu należy udzielanie upoważnień handlowych i przemysłowych w pierwszej instancji, a mianowicie w porozumieniu z przełożonym gminy, jak dalece udzielanie pewnych praw handlowych i przemysłowych nie jest zastrzeżone wyższej władzy.

15. W sprawach nieprawnego wykonywania rzemiosł, nieużytkanej albo przekroczonej koncesyi, lub przeszkodzenia wykonywaniu rzemiosł uprawnionych, przysługują urzędowi okręgowemu decyzja w pierwszej instancji.

16. Przy konskrypcyi ma urząd okręgowy prawnie przepisany udział.

17. Względem przynależności do gminy, tudzież względem wydawania certyfikatów siedziby, należy decyzja do urzędu okręgowego po wysłuchaniu gminy.

18. Do urzędu okręgowego należy czynny udział przy rekrutacjach, przy uwolnieniach od wojska w drodze koncertacji lub łaski, przy asenterunkach *ex officio*, nadzorowanie urlopników tudzież puszczonych do domu żołnierzy służących w rezerwie i patentowanych inwalidów, i powoływanie urlopników.

19. Czynności odnoszące się do dawania forszpanów i kwatranku wojsk. Urząd okręgowy ma staranie, ażeby potrzebny forszpan i kwatranek w miarę wojskowych dyspozycji, według istniejących ustaw i wyższych rozporządzeń rozdzielono na obowiązanych i ażeby ci ściśle pełnili swój obowiązek.

20. Urząd okręgowy ma nadzór nad przełożonym gmin i nad ustanowionymi przez nich organami do sprawowania czynności kwatrankowych i podwodowych w wykonywaniu tych czynności, daje w razie potrzeby bezpośrednio stosowną pomoc i decyduje zachodzące skargi.

Jeżeli dla pomocy urzędów okręgowych na ważnych stacjach marszu, gdzie niema urzędu okręgowego, ustanowieni są osobni komisarze dla spraw kwatranku i podwodów, wtedy podlegli są ci komisarze urzędowi okręgowemu (stolniczemu).

21. Do tego urzędu należy czynny udział w sprawach wyżywienia i zaopatrzenia wojska, jak dalece do tego wezwany jest przez organa wojskowe albo od wyższej władzy odbiera zlecenie.

22. Udzielanie politycznych konsensów ślubnych, za porozumieniem się z przełożonym gminy, jak dalece podobne przyzwolenie jest potrzebne a nie jest wyjątkowo zastrzeżone wyższej władzy.

23. Urząd okręgowy przyzwala dobrowolne publiczne licytacje i czuwa nad utrzymaniem i ściśłem wykonaniem istniejących w tym względzie przepisów.

24. W sprawach administracji policyjnej przedsiębrać ma urząd okręgowy (stolniczy) wszelkie środki nakazane ustawami lub z polecenia władz przełożonych, albo które w swoim zakresie urzędowym uważa za stosowne. Wykonuje te środki albo bezpośrednio albo z zawezwaniem pomocy osobno do tego powołanych organów (sanitarnych, technicznych, policyjnych, zandarmeryi i innych korpusów straży), albo nakoniec przez nadzór nad niższymi organami wykonawczymi według otrzymanych instrukcji.

25. Nadzór nad pracą w ogóle i nad dziennikarstwem, tudzież nad stowarzyszeniami, jakie istnieją w okręgu lub tam wpływ swój wywierają.

26. Zaniechanie publicznych obchodów religijnych ze strony wyznań nieuznanych w państwie.

27. Czuwanie nad święceniem niedzieli i świąt, i zapobieganie wszelkim zakłóceniom publicznego nabożeństwa.

28. Policyjny nadzór nad obcymi, jak dalece ta czynność nie jest przydzielona innym organom, mianowicie:

- a) nadzorowanie obcych;
- b) wydawanie książek wędrowniczych i dokumentów podróжных;
- c) wizowanie książek wędrowniczych do dalszej podróży;
- d) wizowanie paszportów domokrajstwa;

e) wydalenie niebezpiecznych, tudzież bez zarobku i bez paszportu w okręgu przebywających indywiduów;

f) szupasowanie;

g) nakazywanie i dyrekcyja podjazdów i udział w nich jeżeli nakazane są przez wyższe władze.

29. Staranie o ubogich według istniejących urządzeń i ustaw.

a) Nadzorowanie i napominanie gmin do wypełniania swoich zobowiązań.

b) Staranie ażeby istniejące w gminach i w okręgu zakłady dobroczynne należycie były administrowane i użyte.

c) Zapobieganie zebraćtu.

30. Przestrzeganie policyi sanitarnej w epidemiach, zarazach i t.p.

31. Nadzorowanie w sprawach policyi sanitarnej i pielęgnowania chorych, szczepienia ospy i akuszeryi, nakoniec nadzorowanie szpitalów, domów położniczych, domów szalonych i t.p. istniejących w okręgu jako zakłady komunalne lub okręgowe, albo oddanych pod osobną opiekę urzędu okręgowego (stolniczego).

32. Przestrzeganie policyi obyczajowej, udzielanie licencyi muzycznych, przyzwalanie scenicznych przedstawień i innych produkcji w okręgu, jak dalece przynależne indywidua opatrzone już są prawnem upoważnieniem.

33. Staranie o policyę czystości i gościńców, i utrzymywanie istniejących w tym względzie przepisów i urządzeń.

34. Nadzorowanie czeladzi, wykonywanie regulaminów, służ i policyjnych przepisów względem czeladników, robotników fabrycznych, chłopców terminujących i t.p.

35. Przestrzeganie policyi ogniowej i budowniczej; szczególnie

36. w udzielaniu politycznych konsensów budowniczych, jak dalece do tego według przepisów budowniczych nie jest potrzebne wyższe przyzwolenie.

37. Oglądanie pogorzeliisk i nadzorowanie urządzeń do gaszenia.

38. Przestrzeganie nalażytych ostrożności przy budowlach.

39. Nadzorowanie wczesnego zajmowania i opróżnienia mieszkań ze względów bezpieczeństwa i zdrowia i t.p.

40. Wykonywanie policyi targowej i przemysłowej tudzież regulaminu przemysłowych taks i innych ustanowień.

41. Nadzór nad cymentowaniem, nad miarą i wagą.

42. Nadzorowanie cechów i stowarzyszeń.

43. Przestrzeganie przepisów policyi polnej, leśnej i myśliwskiej.

44. Decyzja w pierwszej instancji, jeżeli kto podaje skargę przeciw postępowaniu lub rozporządzeniom podległego urzędowi okręgowemu przełożonego gminy albo innego organu w wykonywaniu policyi; tudzież jeżeli przejeżdżający podaje skargę o zatrzymanie lub nieprzyzwoite zachowanie się ze strony poborcy myta, pocztmistrza, oberzysty, furmana, przewoźnika i t.p.

45. Pertraktacya i decyzja w pierwszej instancji przy naruszeniu policyjnych przepisów i urządzeń, jak dalece ta czynność nie jest zastrzeżona postępowaniu sądów karnych, albo wyraźnie nie jest przydzielona innym władzom.

46. Urząd okręgowy ma publiczny nadzór w imieniu państwa nad wszelkimi świeckimi i duchownymi fundacyami naukowymi i dobroczynnymi, jak dalece do tego nie są postanowione inne organa, albo czynność ta nie jest zastrzeżona wyższej władzy.

47. Urząd ten udziela dyspens od zapowiedzi w przypadkach bliskiego niebezpieczeństwa śmierci, gdzie udzielanie tych dyspens prawnie przysługują zwierzchności miejscowej.

48. Do urzędu okręgowego należy wpływanie na sprawy kościelnych beneficjów i przy budowlach kościelnych i parafialnych w miarę istniejących w tym względzie przepisów.

49. Prawne urzędowanie ze względu na należytości dla ducho-

wieństwa i egzekucyjny ich pobór, jak dalece należy do zakresu działania politycznej administracji.

50. W sprawach szkolnych i wychowawczych wykonywa urząd okręgowy (stolniczy) w miarę istniejących przepisów prawo nadzoru państwa, egzekwuje składki i dydaktra, pertraktuje i decyduje, (jak dalece ten przedmiot nie jest zastrzeżony wyższym władzom lub przydzielony osobnym organom), względem budowli szkolnych, względem obowiązku sprawiania sprzętów szkolnych, względem opatu i innych potrzeb szkolnych i czuwa nad utrzymaniem budynków szkolnych i frekwencyą; używa dla należytego uczęszczania prawnych środków i uwzględnia skargi na postępowanie nauczycieli, przedkłada nakoniec rachunki i wykazy szkolne wyższym władzom.

51. Urząd okręgowy (stolniczy) nadzoruje, wspiera i oświeca podległe gminy w miarę ustaw i regulaminów gmin w administracji spraw komunalnych i decyduje w sprawach przydzielonych mu przez ustawy i regulamina gmin.

52. Staraniem jego jest ażeby w galeziach administracji wchodzących w jego zakres urzędowy, prawie przepisy i rozporządzenia władz były wykonywane; używa w razie potrzeby przysługujących

mu środków przymusowych, i daje innym dla przestrzegania ustaw postanowionym władzom, urządowi i organom na ich wezwanie, prawną pomoc.

53. Jeżeli środki, które ma do dyspozycji, niewystarczają do utrzymania lub przywrócenia spokoju i bezpieczeństwa, albo do wykonania ustaw i rozporządzeń, wtedy ma się urząd okręgowy (stolniczy) względem potrzebnej asystencji wojskowej udawać do wyższej władzy.

54. W nagłych wypadkach i w grożącym niebezpieczeństwie, ma urząd okręgowy prawo rekwirować bezpośrednio asystencję wojskową pod własną odpowiedzialnością przełożonego urzędu (stolnika), o czym jednak natychmiast ma uwiadomić wyższą władzę.

Stosunki urzędu okręgowego (stolniczego) do żandarmerji i innych korpusów strażniczych uregulowane są osobami w tym względzie istniejącymi ustawami i przepisami.

Przysługujące urzędowi okręgowemu (stolniczemu) prawne środki ku utrzymaniu swej powagi i ku zapobieżeniu zniewadze, użyte być mają w zachodzących wypadkach w miarę istniejących przepisów.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Zestawienie dowozu płodów konsumcyjnych do Lwowa w drugim półroczu lat administ. 1853 i 1852.

(Obacz Nr. 38 Dodat. tygod.)

Dowóz do Lwowa w II. półroczu	r. 1853	r. 1852	w roku 1853	
			więcej	mniej
a) z płodów na wiadra:				
Wina.....	2177 ¹⁵ / ₄₀	2531	—	353 ²⁵ / ₄₀
Muszczo.....	—	4	—	4
Miodu.....	211 ²⁴ / _{..}	179 ³¹ / _{..}	31 ³³ / _{..}	—
Piwa.....	9534 ³⁶ / _{..}	10012 ¹⁹ / _{..}	—	477 ²³ / _{..}
Octu.....	993	770 ³ / _{..}	222 ³⁷ / _{..}	—
b) z płodów na sztuki:				
Bydła rzeźnego.....	8752	8032	720	—
Cieląt.....	10669	7774	2895	—
Owiec, kóz, skopów, baranów.....	4503	3110	1393	—
Jagniąt i prosiąt.....	290	503	—	213
Podwieprzków i swiń do 35 funtów.....	36	57	—	20
Swiń powyżej 35 funtów bez różnicy.....	5397	6205	—	808
Drobieu, indyków, gęsi, kaczek, kapłonów.....	48.454	41214	7240	—
dtto. Kur i gołębi.....	109229	79473	29756	—
Zwierzyny, dzików.....	2	3	—	1
Dziczyny, warehlaków, sarn, kóz dzikich.....	129	80	49	—
Zajęcy.....	1150	774	376	—
Dzikiego ptactwa, barzantów, cietrzewi, głusców.....	19	6	13	—
dtto. jarząbków; bekasów, gęsi dzikich, kulonów, słomek.....	1446	724	722	—
dtto. kuropatw, cyranek, drozdów.....	2058	483	1575	—
dtto. kwiczołów, przepiórek, skowronków i t. p.....	1158	300	858	—
Jaj.....	3,709.300	2,858.553	850,742	—
c) Z płodów na sagi:				
Drzewa twardego.....	6552 ³ / ₈	5224 ⁵ / ₈	1327 ⁶ / ₈	—
Drzewa miękkiego.....	3270 ⁷ / ₈	3138 ⁷ / ₈	132	—
d) Z płodów na celnary:				
Mięsa i wędliny.....	1047.28	1465.01	—	417,73
Ryb zwyczajnych, świeżych i solonych.....	1167,15	971.68	195,47	—
Ryb morskich, sardelów, raków, ślimaków i t. p.....	577,00	715,59	—	138,59
Ryżu.....	367,97	389 80	—	21,83
Mąki wszelkiej i pieczywa.....	133258,87	112395,42	20863,45	—
Chleba razowego.....	3677,20	4256,35	—	579,15
Mielniwa w ziarnie.....	39261,44	30844,93	8416,51	—
Owsa.....	25058,18	23909,04	1149,14	—
Siana.....	37262,00	34759,25	2502,75	—
Słomy.....	29321,46	25292,83	4028,63	—
Jarzyu.....	6980,25	3767,20	3213,05	—
Owoców świeżych.....	45178,10	25420,35	19757,75	—
dtto. suszonych.....	711 60	428,33	283, 7	—
Masła i tłustości.....	4145,26	2816,00	1329,26	—
Smalcu i sadła.....	294.90	462,74	—	167,84
Mydła.....	77,32	54,91	22,41	—
Sera.....	4066,35	2424,49	1641,86	—
Wosku i wyrobów woskowych.....	31,76	38,64	—	6,88
Olejów różnego gatunku.....	986.04	869,65	116,39	—
Węgla drzewnego.....	14126,50	12756,25	1370,25	—
Węgla kamiennego.....	12473,00	6388,00	6085,00	—

Użycie i wartość porównawcza makuchów i nasion olejnych.

Makuchy z nasion olejnych, jak wiadomo, są bardzo użyteczne w rolnictwie. Sproszkowane albo zmieszane z moczem dla łatwiejszego użycia, stanowią bardzo silny nawóz i przywracają ziemi płodność, wyczerpaną przez poprzednie zbiory. Z drugiej strony, są doskonałym pożywieniem dla większej części zwierząt domowych, a zadawane w odpowiedniej ilości bydłu, bardzo je prędko tuczą.

Dla oznaczenia rzeczywistej wartości makuchów ograniczono się dotychczas na wykryciu ilości zawartego w nich azotu, i według tego jedynie ustanowiono ich stosunkową wartość. Ten sposób oceniania może bez wątpienia dostarczyć pewne dane; lecz jakkolwiek istoty organiczne azotowe wielką grają rolę w roślinności, nie można zapominać, że sole mineralne, zawarte w nawozach wiele wpływają na skuteczność tychże nawozów. Praktyka mniej absolutna jak teoria, naucza że dla oznaczenia stosunkowej wartości jakiegokolwiek istoty użyźniającej, trzeba w niej śledzić trzy rzeczy: ilość humusu, gatunek i ilość soli w niej się znajdujących, i nareszcie stosunek materii azotowych.

Porównywając makuchy między sobą, ze względu zawartego w nich azotu rozkwalifikujemy je w następujący sposób:

1. Makuchy z maku; 2, z konopi; 3, z lenku (*myagrum*); 4, z rzepaku. Pierwsze zawierają w sobie 7 na sto azotu, ostatnie zaś tylko 5 $\frac{1}{2}$ na sto. Ze względu na ilość fosforanu, makuchy makowe, rzepakowe i konopne pierwsze trzymają miejsce, ponieważ zawierają go w sobie od 6 — 30 do 7 — 10 na sto, gdy tymczasem makuchy z lenku i ze lnu mają go tylko od 2 — 10 do 4 — 90 na sto. Powodem tej różnicy jest niejednakowa uprawa gruntu pod każdą z wymienionych roślin olejnych. Pierwsze z tych roślin uprawiane zwykle bywają na gruntach żyznych i mocno gnojnych; znajdują więc w ziemi mnóstwo pierwiastków solnych a szczególnie fosforanu, i przyswajają ją sobie w znacznej ilości. Drugie zaś z wymienionych roślin powszechnie sięją na gruntach mniej żyznych.

Jeżeli się teraz zastanowimy nad tem, ile potrzeba użyć makuchów z różnych nasion do nawiezienia jednego hektara, przyjmując za miarę porównawczą dobry nawóz folwarczny i bacząc szczególnie na dwa główne pierwiastki nawozów, to jest na azot i fosforany, to poznamy bardzo ważne fakta.

Na gruncie średniej dobroci i jeżeli gnój przypada co trzy lata, wywożą zwykle 30 tysięcy kilogramów na hektar. Jeżeli to jest nawóz ułożony i zachowany podług pewnych zasad, to w całej tej masie może znajdować się około 125 kilogramów azotu i 80 kilogramów fosforanu. Ażeby mieć taką samą ilość azotu i fosforanu z makuchów, potrzeba je dać w następującej ilości:

Ze względu na ilość.

	azotu		fosforanu
Makuchy konopne	2000 kil.		1140 kil.
" lniane	2066 "		1174 "
" rzepakowe	2234 "		1246 "
" makowe	1171 "		1285 "
" z lenku	2226 "		1930 "

Prawie wszędzie makuchów rzepakowych używają za nawóz. We Flandryi kładą od 1200 do 1500 kilogramów na hektar; w Anglii nigdy więcej nie kładą na hektar jak 1000 kil., średnia zatem ilość jest 1200 kil., przyjęte za dostateczny nawóz na jeden hektar, zawiera w sobie tę samą ilość fosforanu co gnój zwyczajny, ale o jedną trzecią mniej posiada azotu. Makuchy konopne, lniane i makowe, pospolicie mniej używane za nawóz, są prawie w tym samym przypadku.

Zarzucają wytloczonym z nasion olejnych, że części azotowe, które się w nich znajdują, są bardzo rozpuszczalne w wodzie, i dlatego wystawione na deszcze zimowe i jesienne, tracą je. Można by zaradzić tej niedogodności przez dodanie do wytloczyn cokolwiek wapna. Tak przynajmniej doświadczenie radzi robić, gdyż wielu praktycznych gospodarzy przekonało się, że makuchy bardzo dobry wpływ wywierają na grunta wapienne lub gliniasto-wapienne, gdy tymczasem na gruntach czysto gliniastych są prawie bezskuteczne.

Drugi sposób spożytkowania makuchów jest użycie ich na pokarm dla inwentarza. Wtedy nabywają równie wielkiej wartości, gdyż oprócz pierwiastków kościowych czyli fosforanów i pierwiast-

ków azotowych wpływających na wykształcenie mięsa, posiadają jeszcze 10 do 12 na sto materii tłustej, łatwej do przyswojenia dla zwierząt. Ta materia tłusta jest rzeczą bardzo ważną w tuczeniu zwierząt domowych. Doświadczenie bowiem przekonało, że dla przemysłowca daleko korzystniej jest dawać bydłu przeznaczonemu na tuczenie, pierwiastki tłuste już gotowe, aniżeli zwyczajną paszę na utworzenie tej tłustości. I tak do utluczenia prędkiego a przytem oszczędnego, lepsze jest nasienie lniane jak makuchy z tegoż, makuchy zaś lepsze są aniżeli rośliny strączkowe lub pastewne. Każdy hodujący bydło, wie dobrze, że warzywa, marchew, buraki, kartofle same zadawane, nie tuczą tak prędko, jak kiedy zmieszamy je z innymi płodami tłustymi, jak na przykład: ze słomą, ze zbożem, z otrębami, z makuchami. Wiadomo jest także, że dla produkcji mleka, z którego wyrobione masło tak jest szacowne, daleko lepiej jest żywić krowy pokarmami tłustymi. Makuchy przynoszą i ten pożytek, że można nimi polepszyć paszę z natury swej chudą a zatem niezdatną do tuczenia lub nawet do jakiegokolwiek utrzymania krów dojnych. Nakoniec w latach nieurodzajnych bardzo dobrze mogą zastąpić paszę i warzywa.

Najlepszy sposób przygotowania makuchów na pokarm jest następujący: rozpuścić je w letniej wodzie, mięszać z inną paszą i w tej wodzie gotować ją lub macerować.

We Flandryi rozpuszczają makuchy w wodzie z młotem piwowarskim i dają bydłu, w postaci gęstego płynu (poito). Ponieważ ta mieszanina prędko się psuje, a zatem przygotowują ją zaledwie na kilka godzin przed zadaniem.

W porządnie prowadzonych gospodarstwach, dają zwykle dziennie dla jednego konia lub wołu pracującego 500 gramów makuchów lnianych; na barana 250 gramów makuchów makowych i 90 do 100 gramów makuchów lnianych; krowom postawionym na wypas, dają na sztukę pierwszego miesiąca 500 gr., drugiego 1000, trzeciego 1500 gramów makuchów lnianych lub rzepakowych, oprócz maki, którą posypują inną paszę.

Makuchy lniane uważane są za najpożywniejsze. Dla swej natury klejowatej i łagodzącej i dla wysokiej ceny, używane bywają po największej części tylko dla sztuk słabych lub na wycieleniu. Dla krów dojnych, uważane są za lepsze od wszystkich innych. Po nich następują co do dobroci, makuchy rzepakowe, konopne zaś daleko mniej są szacowane, a nawet stają się szkodliwymi, jeżeli będą w wielkiej ilości użyte.

Niektórzy doświadczeni gospodarze utrzymują, że można daleko więcej makuchów przeznaczyć na jedną sztukę, aniżeli to, co my powyżej wskazaliśmy; lecz to zapewne wteczas tylko, kiedy makuchy stanowią jedyne pożywienie dla inwentarza. Jakoż przekonano się, że zwierzęta trawożerne, mające obszerny żołądek, nie mogą być żywione pierwiastkami pożywieni w małej objętości zawartymi, i dlatego trzeba dla nich powiększać ilość paszy, bo w przeciwnym razie nieotrzymamy żadanego skutku.

Dowiedziona jest rzeczą, że tam tylko można z korzyścią utrzymywać inwentarz na samych makuchach, gdzie jest brak paszy i gdzie nabiak i mięso są drogie; lecz gdzie paszy jest pod dostatkiem, tam niezawodnie nie znajdą się kupcy na bydło żywione samymi makuchami. Z takiego bowiem bydła mięso bywa gorsze, tłuszcz olejkowaty, mięso niesmaczne, a masło z niego bardzo rzadkie.

Trzeba więc używać makuchów tylko w połączeniu z inną paszą suchą lub zieloną. Także ważną jest rzeczą, aby nie dawać makuchów w ostatnich chwilach tuczenia bydła, a to dlatego, aby mięso nie zatrzymało jakiego obcego smaku. Makuchy używane w miarę i z rozwagą urozmaicając paszę, wiele się przyczyniają do lepszego wyżywienia inwentarza roboczego, do dobrego wydzielania się mleka i do prędkiego tuczenia sztuk niezdatnych do pracy.

Dodając do ważności makuchów, uważanych jako istoty za pożywienie dla zwierząt domowych, jeszcze i tę dogodność, że w pewnych okolicznościach mogą bardzo dobrze służyć za nawóz, życzyliby należało, aby użycie ich bardziej się rozpowszechniło, i aby gospodarze brali przykład z Anglików, którzy znaczną ilość makuchów zakupują u sąsiadów.

Szczerec. R. 1618 i 1732.

Potwierdzenie wcielenia Probostwa do Sufraganii lwowskiej obrz. łac.

Augustus Secundus Dei Gratia Rex | Poloniae Magnus Dux Lithvaniae Prussiae Masouiae Samogitiae Kyouiae Volhyniae Podoliae Podlachiae | Livoniae Smolensciae Severiae Czerniechouiaeque Hereditarius Dux Saxoniae et Princeps Elector etc. | Significamus praesentibus Literis Nostris quorum interest Vniversis et Singulis. Reproductas coram Nobis esse Literas authenticas, Latino idiomate scriptas, Ma|nu Serenissimi olim div(ae) mem(oriae) Sigismundi Regis Poloniae, Praedecessoris Nostri propria subscriptas et Sigillo majoris Cancellariae Regni communitas, sanas, salvas et illaesa omnique prorsus suspicionis nota carentes continentes in se Incorporationem Ecclesiae Parochialis **Szczerecensis** Suffra|ganatui Leopoliensi, quarum quidem Literarum Tenor de verbo ad verbum sequitur estque talis:

Sigismundus Tertius Dei Gratia Rex Polon|iae Magnus Dux Lithvaniae Russiae Prussiae Masouie Samogitiae Livoniaeque. Nec non Svecorum Gottorum Vandalorumque Haereditarius | Rex. Significamus praesentibus Literis Nostris quorum interest vniversis et singulis. Favemus vel maxime ys piorum Antistitum conatibus qui ita | Splendorem Dignitatemque Ecclesiarum suarum promovere desiderant ut totum id ad propagandum Cultum Divinum salutemque animarum referant. Quo circa cum Nobis R(evere)nd(issi)mus in Christo Pater Dominus Joannes Andreas Prochnicki Archiepiscopus Leopolicus mentem suam aperuisset, se velle in Ec|clesia sua Metropolitana Suffraganeum cum Titulo Episcopi Neopolien(sis) in Partibus Infidelium constituere, qui in vinea illa Domini illius sit Cooperator, absen|tisque vel senio fesi aut etiam valetudine impedit in Functione Episcopali vices obeat, petyssetq(ue) a Nobis ut in hac parte Nos quoq(ue) illi opem ferremus, atq(ue) ut Is futurus Suffraganeus, statum suum Episcopalem ex Dignitate Ordinis sui tueri posset, Ecclesiam Parochialem in Oppido Nostro **Szczerecensi** consisten|tem | Eidem Suffraganatu incorporarem, facile in eam rem consensimus, dictamq(ue) Parochialem Ecclesiam **Szczerecensem** temporibus perpetuis in eum usum destinamus attribuimusq(ue). Ita tamen ut ratione | Juris Patronatus Nostri quod Nobis ad praefatam Ecclesiam competit, praedictus R(evere)nd(issi)mus Archiep(isco)pus et Sui Successores nominatis et Designatis Suffraganeis suis Leopoliensibus a Nobis Serenissimisq(ue) Successoribus Nostris Regibus Poloniae Literas Praesentationis ad praefatam Ecclesiam **Szczerecensem** teneatur et teneantur impetrare. In cuius Rei fidem praesentes manu nostra subscriptas Sigillo Regni commu|niri jussimus Datum **Varsaviae** Die XV Mensis Marty Anno Domini **MDCXVIII**. Regnorum Nostrorum Poloniae XXX° Sueciae XXV°. **Sigismundus** Rex, Locus Sigilli Majoris Cancell(ariae) Regni | **Jacobus Zadzik** Secretarius mppa.

Supplicatum-que Nobis est nomine et pro parte Admodum Reverendi in Christo Patris Joannis Skarbek, Archiepiscopi Leopoliensis ut eadem Literas autoritate No|stra Regia approbaremus, confirmaremus et ratificaremus. Cui Supplicationi Nos **Augustus** Rex uti justae benignae annuentes praesertim literas approbandas confirmandas et ratificandas esse duximus, uti defacto in omnibus earum punctis clausulis conditionibus et Ligamentis prout Juris sunt approbamus confirmamus et ratificamus hisce Literis Nostris. Decernentes Easdem vim et robur perpetuae | firmitatis obtinere debere Insuper ne Dignitas praefata Suffraganealis Leopoliens(sis) praesenti Nostra et Serenissimi Praedecessoris Nostri Sigismundi Terty Regis Poloniae Gratia et beneficio sub quocunq(ue) | Titulo praetextu vel Colore frustretur praesentium vigore declaramus supramemoratam Ecclesiam Parochialem **Szczerecensem** quotiescunq(ue) post cessum vel decessum actualis Suffraganei Leopoliens cand(em) vacare contingerit, non per quemquam alium quam per Administratorem ab Ad(modu)m R(evere)ndo in Christo Patre Archiepiscopo Leopoliens(sis) moderno, seu futuris Archiep(isco)pis Leopoliens(sibus) designandum regi et gubernari debere, donec certo constet de confirma|tione Romana nominati in subsequens Suffraganei Leopoliens(sis) qui praesentationem solitam, ad id Beneficium **Szczerecensem** a Nobis et Successoribus Nostris obtenturus est. | In cuius Rei fidem praesentes manu n(ost)ra subscriptas Sigillo Regni communiri jussimus. Datt(um) **Varsaviae** Die XVI Mensis Octobris Anno Domini **MDCXXXII**^o Regni vero Nostri XXXVI° Anno. |

Po prawej stronie dopisek

Confirmatio Incorporationis Ecclesiae Parochialis | **Szczerecensis** Suffraganatu Leopoliensi. |**Augustus** Rex

Adamus Stanislaus Grabowski | Decanus Cath(edralis) Culmen(sis) S(ac)rae Regiae M(ajestatis) | Secretarius |

Die Vigesima Tertia Juny Copia | p(rac)sen(tis) Instrumenti transmissa Romam

A(nno) D(omini) 1732 Die vero Veneris 5ta Mensis Decembris | Praesens Privilegium ad Acta Consistorij Leopoliensis | per Oblatam porrectum et susceptum. | **Andreas Makowski** . . . | Consistorij Leopoliens(sis)

Podpis po lewej stronie stemplem wycisnięty:

Podpis własnoręczny pod

Adam Stanislaus Grabowski | Decanus Cath(edralis) Culmen(sis) S(ac)rae Regiae M(ajestatis) | Secretarius |

Die Vigesima Tertia Juny Copia | p(rac)sen(tis) Instrumenti transmissa Romam

A(nno) D(omini) 1732 Die vero Veneris 5ta Mensis Decembris | Praesens Privilegium ad Acta Consistorij Leopoliensis | per Oblatam porrectum et susceptum. | **Andreas Makowski** . . . | Consistorij Leopoliens(sis)

August Wtóry z Bożej łaski Król Polski, Wielki Książę Litwy, Prus, Mazowsza, Zmójdzi, Kijowa, Wołyń, Podola, Podlasia, Łotwy, Smoleńska, Siewierza i Czerniechowa, Dziedziczny Wojewoda saski i Książę Elektor i td. Oznajmiamy niniejszym listem wszym w ogóle i każdemu w szczególności, do kogo to należy: jako złożono przed Nami pismo pierwotne, w języku łacińskim ułożone, ręką Najjaśniejszego świętej pamięci **Zygmunta Króla Polskiego**, **Poprzednika Naszego** podpisane i pieczęcią większej Kancelaryi koronnej stwierdzone, dobrze zachowane, całkowiite, nieskażone i bez znamię podejrzanych, obejmujące w treści swej wcielenie parafialnego kościoła **szczereckiego** do Sufraganii czyli Namiestnictwa arcybiskupiego lwowskiego. Pisma zaś tego osnowa dosłowna brzmi jak następuje:

Zygmunt Trzeci z Bożej łaski Król Polski, Wielki Książę Litwy, Rusi, Prus, Mazowsza, Zmójdzi i Łotwy, a szwedzki, gocki i wandalzki Król dziedziczny — **Podajemy** do wiadomości wszystkich w ogóle i w szczególności, do których to należy: **Gdy** najprzewielebniejszy w Chrystusie ksiądz **Jan Andrzej Pruchnicki Arcypasterz lwowski** przed Nami z zamysłem się otworzył, iż przy metropolitany kościele swoim Sufragana czyli Namiestnika, któryby w tej winnicy Pańskiej jego był współpracownikiem, nieobecnego lub wiekiem wiatloniego albo też niemocą złożonego w urzędowaniu wyprzedał pasterskim, z tytułem Biskupa neopolskiego w stronach niewiernych ustanowić chce, i Nas upraszał, abyśmy mu w tem przedsięwzięciu pomocnymi byli, a iżby ów przyszły Sufragana odpowiedne stanowi i godności biskupiej miał utrzymanie, kościół parafialny w miasteczku Naszem **Szczerecu** do onej Sufraganii wcielili, My tym świętobliwych Zwierzchników stanu duchownego przedsięwzięciem przedewszystkiem sprzyjając, któremi świętość i godność kościołów swoich tak popierać i promować, iżby to wszystko ku rozszerzeniu chwały Boga i dusz zbawieniu zmierzano, chętnie na to zezwoliliśmy, rzeczony kościół parafialny **szczerecki** wierzyscie na ten cel przeznaczamy i oddajemy, z tym atoli warunkiem, aby ze względu na opiekunstwo nad wspomnianym kościołem, które do Nas należy, pomieniony Najprzewielebniejszy Arcypasterz i Następcy Jego Nas i Najjaśniejszych Następców Naszych Królów Polskich o prezente na kościół **szczerecki** dla mianowanych i postanowionych Sufraganów lwowskich upraszać byli winni. Dla wiarygodności czego niniejsze ręką swą podpisawszy, pieczęcią koronną stwierdzić rozkazaliśmy. Dano w **Warszawie** dnia 15go miesiąca marca lata Bożego **1618**go, królowania zaś Naszego w Polsce 30go, w Szwecyi 25go lata. **Zygmunt** Król. Miejsce pieczęci kancelaryi większej koronnej. **Jakób Zadzik** Sekretarz r. s.

Upraszano Nas także imieniem Przewielebnego w Chrystusie **Jana Skarbka** Arcybiskupa lwowskiego i orędowano, abyśmy pismo to powagą królewską uznać, umocnić i potwierdzić raczyli. My przeto **August** Król, przychyłając się do tej prośby jako słusznej łaskawie, postanowiliśmy wyżej przytoczony list uznać, umocnić i potwierdzić, jakoż we wszystkich orzeczeniach, warunkach i zobowiązaniach, o ile z prawem zgodne, niniejszym aktem rzeczywiście uznajemy, umacniamy i potwierdzamy z tem postanowieniem, iż niezłomną wagę i moc obowiązującą po wsze czasy mieć mają. Aby zaś przerzeczona sufragana godność lwowska na łasce i dobrodziejstwie tak Naszem terazniejszym jako i Najjaśniejszego **Poprzednika Naszego** **Zygmunta Trzeciego** Króla pod żadnym pozorem i z żadnego powodu omyłką nie była, oświadczyliśmy nadto mocą niniejszego, iż ilekroć wyżej wspomniany parafialny kościół **szczerecki** po ustąpieniu lub śmierci rzeczywistego Sufragana lwowskiego zawakuje, nikomu innego, tylko Administratorowi, którego Przewielebny w Chrystusie Ksiądz Arcybiskup lwowski terazniejszy lub następni Arcybiskupowie lwowscy wyznaczą, w zawiadywanie i zarząd addawany być ma, dopokąd o potwierdzeniu mianowanego w następstwie Sufragana lwowskiego, który zwykłą prezente na to beneficyum **szczereckie** od Nas i od Następców Naszych otrzymać ma, pewności z Rzymu nie będzie. Dla wiarygodności czego niniejsze ręką swą podpisawszy, pieczęcią koronną stwierdzić rozkazaliśmy. Dano w **Warszawie** dnia 26go miesiąca października roku Pańskiego **1732**go, królestwa zaś Naszego, 36go roku.

Potwierdzenie wcielenia kościoła parafialnego **szczereckiego** do Sufraganii lwowskiej.**August** Król.

Adam Stanislaus Grabowski Dziekan katedralny chelmieński, Uswięconej królewskiej Mości Sekretarz.

Dnia 23go czerwca odpis aktu niniejszego przesłany do Rzymu.

Roku Pańskiego 1732, dnia zaś piątkowego czyli 5go miesiąca grudnia przywilej niniejszy do ksiąg konsystorskich lwowskich podany i wciągnięty. **Andrzej Makowski** . . . Konsystorza lwowskiego.